

1641 2. Del. af Forsl. t. Finanslov f. Finanssaaret fra 1. April 1877 til 31. Marts 1878. 1642

fer, man har givet, og som ere givne væsentlig af Interesse for visse aandelige Interesser, ere komne Mænd til Gode, som i visse Retninger maasse have sympathiseret med visse Partiers Anstuelser her hjemme, medens de samme Interesser ikke i den Grad ere repræsenterede fra de Mænd, som væsentlig høre til venstre Side af Samsundet, om jeg saa maa udtrykke mig, saa maa man derfor ikke bestybe den Regjering, der har givet disse Understøttelser her, at den har givet dem til Slægt og Venner. — Denne Bemærkning fremsætter jeg, fordi det efter min Overbevisning er en grumme alvorlig og graverende Bestyldning, naar man i en offentlig Forsamling siger, at Regjeringen lader sig lede af slige Hensyn. Jeg haaber, at det ikke er Tilfældet, men jeg ønsker i alt Fald ved min Afstemning i denne Sag at gaa ud fra, at der ikke er Tale om personlige Interesser, og hvis den paaagjældende Skole fortjener Hjælp, bør den have en saadan. — Jeg ser af Finansloven, at denne Understøttelse jo ganske vist kun gives for et Aar, men begynder man først med at erkjende, at en saadan Skole bør støttes og faae Hjælp, for at Egnens fattige Befolkning kan komme til at nyde Godt af den, saa kræve de samme Motiver, at vi gaa videre og ligeledes ad Aare give en saadan Understøttelse. Det dreier sig altsaa i Virkeligheden baade om et Penge spørgsmål af nogen Betydning og om et Principspørgsmaal, og jeg har i Sinde at følge det ærede Udvalgs Indstilling, hvis det forholder sig saaledes, at man tidligere har givet Realskoler af denne Art Pengetilskud fra Statens Side, uden at man, foruden de øvrige Garantier, man kan søge, har sagt: vi forlange tillige, at de paaagjældende Autoriteter paa Stedet vise deres personlige Interesse for Sagen.

Ordføreren (Verg): Den ærede Taler mente, at det var en meget graverende Bestyldning, at det hidtil værende Regjeringssystem har anvendt givne Bevillinger til Rejseunderstøttelser og Uddannelse i forskjellige Diemed formentlig til politiske Meningsfæller. Dette er aldrig blevet omtalt saaledes, at det skulde være en graverende Bestyldning, det er omtalt som en faktisk Sandhed, men for hvilken der ganske naturlig ligger det til Grund, at de, der skulle uddele disse Bevillinger, tro, at de give dem til de Bedste, de Flinkeste og dem, der mest fortjener det, og naar de nu se paa de Andre med Dine, som om de være en anden Slags Folk, saa er det ganske naturligt, at disse i Reglen blive forbigaede. Det ligger i Sagens Natur, og det er blot frem-

fat til Oplysning, men ikke paa nogen Maade som en graverende Bestyldning. Det Samme vilde formeentlig blive Tilfældet, hvis et andet System kom til Roret. Naar der var to Mænd, der søgte saadanne Understøttelser, og de, der stode ved Roret, mente, at den af Ansøgerne, som var deres politiske Meningsfælle, i Dvrigt havde Evne til at komme i Betragtning, saa var det meget naturligt, at de sagde: Han vil efter sin hele Livsanskuelse kunne gjøre mere Nytte for Samsundet, hvis han faar Bevillingen, end den Anden med sin efter vor Opfattelse forkerte Anskuelse. Det er Noget, der foregaar allevegne, i alle Lande, og som Ingen behøver at sørge over. Jeg har kun fremhævet dette til Oplysning og Vidnesbyrd om, hvor taalmodige vi ere, at vi desuagtet vedblive at bevilge disse Midler. — Med Hensyn til det andet Spørgsmaal skal jeg sige, at det ærede Medlem vil faae Oplysning derom paa Side 51 og 52 og Side 55 og 56 i Finanslovsforslaget. Der vil han finde, at der efter de enkelte foreliggende Omstændigheder er gaaet forskellig tilværks. Der er givet visse Realskoler, navnlig i Kjøbstæderne, saa godt som aldrig paa Landet, Understøttelse, og ved de fleste af dem, uden at man har taget Hensyn til, hvad Kommunen har givet eller giver, og uden at forlange Fripladser. Andre Steder har man forlangt Fripladser og andre Steder har man delvis forlangt Noget af Kommunen, men det er for saadanne Tilfælde, hvor navnlig Skolen staar i et saa bestemt Forhold til en stor Kommune, altsaa væsentlig en Kjøbstad eller et tilsvarende Amt, at en saadan Fordring kunde stilles. De allerfleste Bevillinger, vi give, have ikke en saadan Tilknætning, men det er en Tilknætning, der ikke kan gives, hvor Skolen er rent privat, thi der vedkommer den ikke den enkelte Kommune, men hele Egnen, og allermindst kan den gives, naar Skolen selv ikke faar Understøttelse. Her er ikke Tale om at give Skolen Understøttelse, her er Tale om at yde Fripladser i en Skole. I dette Tilfælde kan der vanskelig stilles Forslag om lignende Understøttelse fra en Kommune, da der ikke er sigtet paa en særlig Kommune, men paa de enkelte Børn i Kommunen og Omegnen. Vi ere altsaa fuldstændig i Samklang med vor tidligere Betragtning angaaende dette Forhold, og det er saa meget mere Tilfældet, som man her vil give hele Beløbet til Fripladser, som man ellers har gjort ved saa godt som ingen Skole, undtagen en eneste, nemlig Bogø Kommunes Skole.

Da Ingen yderligere begjærede Ordet, blev Forhandlingen sluttet.